

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József király herceg-utca 1. (Bika-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel! Egyes szám ára: egy héttől nap mint vasárnap 4 pengő.

Az ipari cikkek fekete piacát csak termeléssel lehet kiirtani! Ahhoz, hogy a munkás termelni tudjon, elsősorban kenyér kell! A pontos, gyors, becsületes terménybeszolgáltatás kenyeret jelent!

Terménybeszolgáltatás, újjáépítés

Az első szabad aratás a vége felé közeledik az egész országban. A határokon egyre több helyen hóg fel a ceplőgép dallamos zenéje. A gazda simogató szeretettel morzsolgatja munkás tenyerében a búzaszemeket. A város dolgozói pedig feszült figyelemmel tekintenek a földek felé s onnan várnak feleletet a nagy kérdésre: lesz-e elegendő kenyértünk a jövő aratásig?

A háború vihara alaposan megtépázta az egész Európa mezőgazdaságát. Különösen nehéz helyzetbe került az országok az országokban, melyeknek földjein végig csörgött a háború vastalpa.

A fasiszta rablőháború következtében Magyarország vállaira is hatalmas terhek neheztek. Ma már tudjuk, hogy a magyar parasztság minden, emberfölötti erőfeszítése ellenére is soványan teretelt az idei aratás. A legnagyobb gond a felelősségérzettel kell foglalkoznunk a megélvő termelés igazságos elosztásával.

A kormány a napokban a pártvezetők bevonásával gazdasági minisztertanácsot tartott, mely komoly intézkedéseket határozott el a terménybeszolgáltatási rendelet gyors végrehajtásával kapcsolatban. A tanács határozata szerint mindenekelőtt gondoskodni kell a parasztság ipari cikkekkel való ellátásáról és arról, hogy a magyar föld terménye ne kerülhessen fekete spekulánsok kezébe. Az értekezlet azt is elhatározta, hogy a terménybeszolgáltatás sikere érdekében mozgósítani fogják a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front pártjait.

Ezzel kapcsolatban a Független Kisgazda Párt, mint a magyar parasztság politikai képviselete felhívásokkal fordult szervezeteihez és tagjaihoz. A termelő gazdáknak meg kell mutatniuk, mondja a felhívás, hogy kötelességjeljesítésben, még akkor is, ha ez áldozatot jelent, senki sem jár előtük az országban, legfeljebb egy vonalban velük. Világosan kell látni, hogy az egész gazdasági újjáépítés, de politikai életünk belső szilárdsága szempontjából is rendkívül jelentőséggel bír, hogy a gyárak, üzemek és bányák dolgozói tényekben lássák a parasztság becsületes helytállását. Nem engedhetjük meg, hogy a kenyér hiánya állítsa meg, vagy csökkentsen le a munka tempóját az érettség és dolgozó üzemekben és irodákban.

A magyar parasztság a múltban már bebizonyította, hogy szívén viseli az ország sorsát. Emlékszünk az elmúlt tavaszi hónapok hatalmas erőfeszítéseire, amikor a régi és új kisgazda jóformán minden gazdasági felszerelés nélkül, igavonó állatok hiányában reggeltől estig ügyszólván a fizikális körmélvel dolgoztak földeiken, hogyha eljön az aratás, kenyere legyen a ma-

A visszaeső árdragítók halállal is büntethetők

Módosították a házassági jogról szóló törvényt — Rendelet a közérdekű munkakötelezettségről — A minisztertanács fontos rendelkezései

Budapestről jelentik: A kormány tagjai dalmoki Miklós Béla miniszterelnök vezetésével minisztertanácsot tartottak. Nagy Imre földművelésügyi miniszter javaslatot tett arra, hogy az esztergomi Bazilika újjáépítési költségeit az állam vállalja, mert nemzeti kötelesség, hogy a nemzet értékeit, műkincseit megmentsük. A minisztertanács az előterjesztést elfogadta.

Elfogadták a csendőrség feloszlásáról és az államrendőrség megszervezéséről szóló rendelet kidolgozását és módosítását. A minisztertanács felhatalmazást adott a közszolgálati alkalmazottak lakbérpótlékának engedélyezésére. Majd elfogadta a cukor után fizetendő fogyasztási adók és a kincstári árrészesedés ügyében kiadott rendeletet. A kincstári árrészesedés 100 kg-ként 8000 pengő.

Elfogadták a kultuszminiszter által kibocsátandó rendeletet is, amely a nőknek a tudományegyetem jogi és államtudományi karára való felvételét szabályozza. A kultuszminiszter javaslatot tett az általános iskolaszervezés tárgyában is. Eszerint már szeptember 1-én az ötödikes elemi iskolának megfelelő osztályban teljesen új tanítási rend lesz.

A honvédelmi miniszter javaslatára elhatározták, hogy a háború idejére szóló különleges anyagi büntetőjogi rendelkezéseket megszüntetik.

Az igazságügyminiszter előterjesztette az egyes fasiszta hírközlő részvénylevételek (a Magyar Telefon Hírmondó, Rádió, MTT, MOT, Magyar Filmroda és Magyar Híradó) vagyonának elkobzásáról kibocsátandó rendeletet, amelyet a minisztertanács elfogadott.

Ugyancsak magáévá tette a minisztertanács a házassági jogról szóló törvény módosítását tartalmazó rendeletet azzal, hogy a házasság kétévi házasság után közös elhatározással és megegyezéssel felbontható. Szabályozza a rendelet az elmebeteg házastársak és öt év óta megszakítás nélkül különváltan élő házaspárok házassága felbonthatóságát is.

Elfogadta a minisztertanács azt a rendelettervezetet, amely a közhivatalnok munkafegyelmének fokozottabb biztosításáról intézkedik. A rendelet értelmében az a közhivatalnok, aki hivatali köte-

lességét szándékosan súlyosan megsérti és ezáltal a demokratikus kormányzás rendelkezéseinek zavartalan végrehajtását veszélyezteti, népelénes büntetett címén felelősségre vonható.

Ugyancsak elfogadták az árdragító visszaesések büntetését szigorító rendeletet is, amely a korábbi intézkedéseket azzal egészíti ki, hogy üzletszerű és visszaeső árdragító visszaesés büntetése esetén a teljes halállal is büntethető.

A népjóléti miniszternek az egyesített gyógyszerárabszabás módosítására kiadandó rendeletét elfogadták. A rendelet a szorzószámot a gyógyszerreknél 40-szeresre emeli.

Végül az újjáépítési miniszter előterjesztése alapján a minisztertanács rendeletet fogadott el a közérdekű munkakötelezettségről. Ez a rendelet lényegében a munkaerőgazdálkodást szabályozza olyan esetekre, amikor az újjáépítési és jó-

vátelteli kötelezettség teljesítéséhez szükséges munkaerő rendes úton, vagyis szolgálati szerződés útján idejében nem, vagy túl nagy költséggel volna biztosítható. Ilyen esetben testi, vagy szellemi közérdekű munkát lehet követelni a férfiaknál 18-60, a nőknél 14-42 élektől. Mezőgazdasági munkánál az élektől első határa 16 év. Közérdekű munkát mindenki személyesen tartozik teljesíteni, igénybe vehet ezért venni fegyvereket és internáltakat is. A rendelet mentesítést engedélyez a honvédség tagjai, orvosok, lelkészek, tanárok, hadirokantak, terhes nők és más, a rendeletben felsorolt kategóriák számára.

Elindultak a japán bizottságok a megadás lebonyolítására

Truman elnök kijelentette: Hivatalosan csak akkor lesz béke, ha Japán aláírja a fegyverletételi okmányt

Londoni jelentés szerint a háború a Japán anyaország területén való partraszállással fejeződik be. Hosszú évszázadok óta először szállnak partra idegen katonák Japánban.

Truman amerikai elnök sajtónyilatkozatában újlag figyelmeztette a hallgatóságát, hogy hivatalosan csak akkor lesz béke, amikor Japán fényleg aláírja a fegyverletételi szöveg okmányát. A japán megszállás időtartama éppúgy, mint Németország esetében, azon múlik, hogy a legyőzöttek ösztönözni alkalmazzák-e a demokratizáláshoz.

A osungkinki rádió közölte, hogy a japán által annakidején Nankingban felállított úgynevezett kínai nemzeti kormány csütörtökön jelentette, hogy befelézték nek tekintik működését és feloszlók.

A Szovjet Tájékoztató Iroda jelentette az augusztus 16-i hadműveletekről, hogy a Távol-Keleten a japán csapatoknak a szovjet erők állásai ellen intézett ellentámadások voltak az elmúlt napra a jellemzők. Az arcvonal csapatai visszaverték a japán támadásokat és több nagyvárost elfoglaltak.

A tokiói rádió jelentése szerint MacArthur tábornok főhadiszállására üzenet érkezett, hogy három japán bizottság indult el pénteken Tokióból repülőgépen Kinába, Mandzsuriába és délre a megadás lebonyolítására.

A japán haderő megkezdte Nanking kiürítését.

A japán tengerészeti vezérkar helyettes főnöke csütörtökön ön-

gyilkosságot követett el.

A Japán megszállást végrehajtó amerikai erők felkészülnek, hogy a partraszálláskor harcokra kerül sor — jelentette ki Som-

merwell amerikai tábornok. El lehetünk kértve aszerváncos ellenállásra az elkecsesített veséket és csapatok részéről. (MTI)

Részletes jelentés a japánok hatalmas veszteségeiről

London, augusztus 17. Az angol hírszolgálat közlése szerint a japán katonák legtöbb helyen azért nem hagyják meg abba a fegyveres ellenállást, mert a jobboldali gondolkodású tisztek egyszerűen nem vesznek tudomást a fegyverszünetről és a tüzet szüntess parancsról. A szövetségesek röpoedülákon és hangszórókon továbbhívják a felhívást, hogy tegyék ártalmatlanná az uszító tiszteket és adják meg magukat a szövetséges haderőknek. (MTI)

London, augusztus 17. A londoni rádió ismerteti Nimitz tengernagy jelentését a japánok eddigi veszteségeiről. A közlemény szerint a japánok a háború alatt 1.700.000 tonna hajóteret veszítettek. Hárommillió tonna erősen megrongáló-

dot. A japánok 12.000 repülőgépet veszítettek.

Newyork, augusztus 17. Okamoto tábornok, a Kinában levő japán haderők főparancsnoka megparancsolta osapataink, hogy pénteken alkonyatkor szüntessék meg a harcot — jelentte a japán hírszolgálat. (MTI)

London, augusztus 17. Az angol hírszolgálat jelentése szerint a japánok még mindig folytatják a fegyveres ellenállást Mandzsuriában. A visszavonulás közben a falvakat és a városokat egymásután pusztítják el. A fegyverletételi végrehajtására kiküldött osztrári megbízott hajnalban repülőgépen elhagyta Tokiót, hogy Mandzsuriába repülhessen. (MTI)

Szerződés a szovjet-lengyel államhatárról

Moszkva, augusztus 17. (TASS) Bieruthnak, a lengyel köztársaság és a nemzeti tanács elnökének. Oszubka Moravszki lengyel miniszterelnöknek és a nemzeti egység ideiglenes kormánya más tagjainak néhánynapos moszkvai tartózkodása során a szovjet és a lengyel kormány között tárgyalások folytak a szovjet-lengyel államhatár megállapítására vonatkozó szerződés és a német megszállás okozta károk kiegyenlítésére vonatkozó egyezmény megkötése céljából. A szívélyesség és baráti megértés légkörében lefolyt megbeszélések eredményeként Molotov külügyi népbiztos és Oszubka Moravszki miniszterelnök augusztus 16-án a Kremben aláírták a

szovjet-lengyel államhatárt megállapító szerződést és a német megszállás okozta károk kiegyenlítésére vonatkozó egyezményt.

A határ a San-folyó forrásvidékétől 600 m-re délnyugatra kezdődik, onnan északkelet felé fut, egészen a San forrásáig, majd a Szolínától délre fekvő pontig, innen Przemysltől keletre fordul, eléri a Szolkia-folyót és ennek partját követve fut a Bugig, míg eléri a Jaborkát. Bjalovici erdőtől keletre a liván szovjet szocialista köztársaság és Kelet-Poroszország határainak találkozási pontjához húzódik. Grodno a Szovjet-Ünőhöz kerül. (MTI)

gyar népek. A magyar paraszt bebizonyította, hogy szíve együtt dobog a város dolgozóival. Emlékszünk azokra a megrakott szekerekre, melyekkel a falu dolgozói első segítségként születtek a kicépezett főváros megmentésére. A város nem felejtette el ezt a nagy-szerű szolidaritást s minden bi-

zonnal meg is fog fizetni érte. Azt mondtuk, hogy a terménybeszolgáltatás újjáépítés. Ez nem jelező, nem frázis, hanem jövőnk és sorsunk halálisan komoly kérdése.

S mi tudjuk, hogy a magyar parasztság erre a kérdésre tettekkel fog felelni.

Ausztriából 300-400 ezer magyart szállítanak haza

Az MTI jelenti: Az Ausztriában levő magyarok hazaszállítása ügyében Farkas Mihály belügyi államtitkár vezetésével bizottság utazott Ausztriába. A bizottság most tért haza újjáról. Farkas Mihály államtitkár a sajtó képviselőinek adott tájékoztatójában többek között a következőket mondta:

— A Szövetséges Ellenőrző Bizottság értesítette a magyar kormányt, hogy Ausztriában kb. 300.000-400.000 magyar van és elő kell készíteni hazaszállítási tervet. Az ügy lebonyolításával a belügyminiszteriumot bízták meg. A miniszterium bizottságot állított össze, amelynek vezetésével engem bíztak meg. Salzburgban a szovjet, amerikai és angol hajósággal tárgyalásokat folytattunk a hazaszállítási ügyben. Közölték velünk, hogy mintegy 219.700 ausztriai magyar tartanak nyilván. Ennek fele hadifogoly. Ez a szám még jelentősen emelkedni fog. Vannak közöttük elhurcoltak és deportáltak. A hazaszállításhoz az angolok és az amerikaiak különvonalakat adnak a magyar területre hozzák. Természetes, hogy a rokkantakat, betegeket és elhurcoltakat a lehető legbarátságosabban igyekezzünk fogadni és mindent elkövetünk, hogy ezek gyorsan hazajussanak. Erőlközésbe léptünk a Vöröskereszttel, hogy élelmet kapjanak. A távollézők között vannak nyilasok és reakciók is. Ezeket és a katonatisztjeiket át fogjuk szűrni és megnezzük, hogy haza lehet-e őket

engedni, vagy sem. A reakciókat és a nyilasokat külön vonatokban lezárt vagonokban szállítják haza. Hetenként mintegy 20.000-es csoportot fogunk átvenni. A hazaszállítási előrelátásról tíz nap múlva indul meg. Két útvonalon érkeznek: Hegyeshalom és Agfalván keresztül. A visszatérni óhajtok között vannak svábok is. A magyar küldöttség véleménye az volt, hogy a svábokat nem vesszük át, már csak azért sem, mert a potsdami értekezlet határozatai értelmében úgys vissza kell őket küldeni. A tárgyalásoknál

különösen az amerikaiak voltak rendkívül előzékenyek. A létrejött megállapodás értelmében százezer hadifogoly kapcsolódhat be az újjáépítési munkájába és válhat hasznos tagjává.

— Felvetettük a kérdést a háborús bűnösök ügyében és javasoltuk, hogy 25 magyar magasrangú tisztet tartóztassanak le, akikről tudjuk, hogy most is propagandát folytatnak ellenünk. Kijelentettük, hogy ezt a kérdést a Szövetséges Ellenőrző Bizottság előtt kell felvetni és azon keresztül kérni letartóztatásukat.

Szálasi, Imrédy, Bárdossy a salzburgi feyházban

Elmondta az államtitkár, hogy jártak a salzburgi feyházban, ahol Szálasi, Imrédy, Bárdossy, Endre László, Szőlősi, Hain, Reményi-Schneller, Anjal István és Málnási vannak letartóztatva. Valamennyien szemérmelentül hazadoznak, gyáván, gerinctelenül, semmiről nem tudnak és igyekeznek egymásra kenni mindent. Szálasi például azt hangoztatja, hogy ő nem lehet felelős a háborúért, hiszen azt Bárdossy üzentte meg. Bárdossy azt mondja, hogy ő nem üzent háborút. Szőlősi pedig álláspontjában ellentétben volt Szálasival, sőt neki köszönhető, hogy a németek nem rabolták ki az országot. Szálasi azt mondja, azért vette át a hatalmat, mert ha ezt nem tette volna, Magyarország elpusztult volna. Arról, hogy milyen gonosz tetteket vittek véghez a zsidók deportálásával és megölésével, va-

lamint derék baloldali magyarok elhurcolásáról, egyik sem akar tudni. Endre László állandóan azt hangoztatja, hogy ő hivatalnok volt és csak azt tette, amit parancsoltak neki. Imrédy beisméri, hogy politikai koncepciója tévesnek bizonyult. Tévedtem — mondta egyszerűen. Általában öszinte önbírálatot egyik sem gyakorol és nem hajlandók belátni, milyen súlyos bűnöket követtek el a magyar néppel szemben.

— A bizottság közben találkozott azzal a bizottsággal, amelyik Ausztriába került magyar értékek ügyében folytatólagos vizsgálatot. A németek és nyilasok 48.000 magyar értékkel megrakott vagonot vittek ki az országból. Ezek szerzetést hevernek, nagyrészt el-kallódott. Mégis megvan a remény, hogy legalább egy részük hazakerül.

Az angol miniszterelnök Európa helyzetéről

London, augusztus 17. Az alsóház csütörtöki ülésén Attlee angol miniszterelnök beszélt az ország külpolitikájáról és Európa helyzetéről. Beszámolójában többek között ezeket mondta:

— Sok súlyos kérdés vár még megoldásra. Csaknem egész Európát megbolygatta a háború. Sok fontos megállapodást kötöttünk, másokat után tárgyalunk és remélem, hogy a külügyminiszterek értekezlete is megold sok más fontos kérdést. Azt azonban be kell látnunk, hogy a náci Németország által lerohant országokban sok

nehéz kérdés vár még megoldásra Európában sok kormány van amely nem áll a népválasztás biztos alapjain. Részbenben látnánk a dolgokat, ha úgy vélekednénk, hogy minden simán elrendeződik. Bizalommal tekintünk minden nehézség ellenére a jövőbe, hogy mindenütt szabad választások útján demokratikus kormányok juttassanak hatalomra. Mi szövetségesekkel, különösképpen az Egyesült Államokkal és a Szovjet-Unióval együttműködve igyekezzünk minden fölküldött feltehető megadni az európai országoknak. (MTI)

A Szovjet-Unió és Lengyelország megegyezett a német pusztítás okozta károk kiegyenlítésére

A Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója és az ideiglenes lengyel kormány között megegyezés jött létre a német megszállás által okozott károk kiegyenlítéséről. Az eggyezmény megállapítja, hogy Lengyelország és a Szovjetuniónak tekintélyes részének a német megszállás óriási károkat okozott. A károk kiegyenlítése céljából a két kormány megállapodott a következőkben: 1. A Lengyelországban levő valamennyi német vagyon Lengyelországra, azaz a területen is, amely eddig Németországhoz tartozott. A

szovjet kormány a berlini értekezlet határozataival összhangban lemond mindezekről a javakról a lengyel köztársaság javára. 2. A szovjet kormány hozzájárul, hogy a berlini értekezlet határozománya értelmében a Szovjetuniónak jótételek javak eggyezését Lengyelországra megkapja. Ezzel szemben a lengyel kormány kötelezi magát, hogy 1946-tól kezdődően Németország megszállásának egész ideje alatt szentel szállít a Szovjetuniónak külön megállapított áron. (MTI)

A Nagytöplom toronykilátójának nagy sikere

Több felől hangzó kérésére a nagytöplomi építkezések vezetősége az elmúlt vasárnapon megnyitotta a nagytöplom erődített toronykilátóját. Az intézkedésnek nem remél nagy sikere, hogy a hájáról lévő perelye önkéntes adományból 17.000 pengő gyűjtésze a három napon.

Régeli kilenc óratól az esti alkonyatig több ezerrel látogatók kegyelmeztél fel az elég könnyen járható lépcsőkön, rendezők irányítása mellett. Utóközben megindult a szertartás simogatják meg a mesele földön is ismert 62 mázsás Rákóczi harangot. „Nem szabad addig meghalni az igaz debreceni embernek, míg egyszer ide el nem jön” — mondogatták.

Délután maga a közönség elmesétel vezetett be az óreg Rákóczi-harang mellett. Aki legalább 100 pengő adományt adott az saját kezével meg

kondithatta a harangot. Erre is akagtak vállalkozók.

Továbbmenve, a toronyoszobában maradtak azok, akik attól tartottak, hogy szédülni fognak — különösen elég széles — erkélyen. De a legtöbb nemcsak hogy kimentek az erkélyre, de azt is megígérték, hogy amíg ez a lehetőség meg lesz, minden vasárnap el fognak jönni mert onnan felülről páratlan szép látványt érthet el szemük előtt. Nyen felhárításokat lehetett hallani egész napon: „Mintha nem is Debrecenben volna az ember!”

Vasárnap, augusztus 19-én reggel 9 óratól este 7 óráig ismét nyitva lesz a torony a nagytöplom erődített harangok csakis szüleikkel együtt mehetnek fel, magukban nem. A bejárattól perelye áll, levezés szerinti adományok számára. Az adományokat szakmunkások munkabérének fedezésére fordítják.

Truman a zsidó nemzeti államról

Washington, augusztus 17. Truman elnök a csütörtöki sajtófogadáson kijelentette, hogy a zsidó nemzeti állam kérdését Potsdamban megvitatták Churchilllel és Attleeevel. Szálainal nem tárgyaltak ebben az ügyben. A megbeszél-

lések tovább folynak. A zsidó nemzeti államot békes alapokra kell építeni — mondotta az elnök — és nem akarok félmillió katonát odaküldeni a rend fenntartására. (MTI)

Pétain lefokozása

Páris, augusztus 17. Pétain volt rangjának és egykori tekintélyének jelképeit a miniszteri tisztviselők elvették öle, amikor a halálos ítélet elhangzása után elhagyta

a törvényszéket. Pétainnak lo kellett vennie tábornagyi egyenruhát és polgári ruhával kellett felszerélnie.

Révész püspök érdekes jelentése az egyházkerületi közgyűléshez

A tisztántúli ref. egyházkerület közgyűlését, mint tudvalevő aug. hó 28 és 29 napjára tűzték ki. A közgyűlést okvetlenül meg akarják tartani a egyházi körökben remélik, hogy semmiféle elhárítatlan akadályok nem merülnek fel, amelyek miatt a határnapot el kellene tolni Komolyabb oknak csak a nemzetgyűlés összehívása lenne, erre néve azonban még nincs semmiféle intézkedés. A közgyűlés gazdag napirendjét most állította össze az elnök. A felvett ügyek között szerepel dr. Révész Imre püspök az egyházkerület adminisztrációjára vonatkozó igen értékes jelentése is, amelyből közöljük a következőket:

— Megállapítja a püspök, hogy a kerület 543 egyházközsége közül 234 küldte be jelentését, holott, ha az 1938-40 előtti egyházkerület egyházközség létszámát veszi alapul, akkor is 338-

ból kellett volna a jelentéseknek beérkeznie a csodalokozásának ad kifejezést, hogy a trianoni vonalon belül levő lakpásztorokra leküzdhetetlen akadályok merültek volna fel a jelentések elkészítését és beküldését illetően. A kerületbeli lelkészek tömeges elmenekülésére néve a püspöki jelentés rámutat arra, hogy ezt az elváltó rádiópropaganda és a visszavonuló német tisztlerősök okozta. Sem az elmenekültek, sem a helyállottak közé nincsenek odaszámítva azok a legnagyobb részben fiatal lelkészek, akik a Vörös Hadsereg bevonulása idején katonai lelkesi szolgálatot teljesítettek.

Megemlíti a püspöki jelentés, hogy százezer egyházközségben az ott lefolyt hadicselekmények miatti csaknem ezer polgárember élete esett áldozatul, ehhez jön még körülbelül ennyi, akiket a

debreceni és szatmárnémeti bombatámadások pusztítottak el. Igen sok egyháznál pótolhatatlan emlékek, iskolai felszerelések, orgonák stb. semmisültek meg. Százhatszáz jelentést tevő egyházközségen kívül a többiben súlyos kárt okozott a háború az által, hogy az irattárak, anyakönyvek elpusztultak, vagy ellúntak. A károk értékelése a mostani viszonyok között szinte lehetetlen.

A püspöki jelentést kinyomatják az az egyházkerületi közgyűlésen nem fogják felolvasni.

Már működik az újjáépítésiügyi minisztérium nyolc vidéki kirendeltsége

Az MTI jelenti: Az újjáépítésiügyi kormánybizottság az ország újjáépítésének előkészítésére és végrehajtására nyolc vidéki kirendeltséget szervezett, amelyek megekedték munkájukat. Első feladatuk az épületkárok számbavétele és az újjáépítéshez szükséges anyagok minőségének és mennyiségének megállapítása. E célból részletes és mindenre kiterjedő adatfelvétel előkészítését rendelte el a kormánybizottság. A kirendeltségek már eddig is sok adat érkezett. Sopronban például 5000 lakóház és épület rongálódott meg, ezek közül rombadólt például 663 ház. Szombathelyen 317 ház vált romhalmazzá és 2900 sérült meg. Nagykanizsán 210 ház sérült meg és 30 dőlt össze.

Felrobbant egy lőszerraktár Norvégiában

Oslo (Reuter) Oslo egyik kikötő, negyedében pénteken délelőtt felrobbant egy lőszerraktár, amely az egész várost megrázkéztette. A háromemeletes épület teljesen összeomlott. Husz perccel a robbanás előtt német katonavonatot érkezett be és német foglyok vonultak át azon a területen. A robbanás következtében sokan meghaltak és megsebesültek. (MTI)

47.000 mázsa nemesített gabonavetőmag kerül kiosztásra

A háborús pusztítások sok kártettek a mezőgazdasági termelés alapját képező növénynevelés terén, a földművelésügyi kormányzat mégis sikerült jelentékeny mennyiségű nemesített vetőmagot megmentenie. A világhírű nemesített őszli búzából, rozsból és őszi árpából jelenleg mintegy 47.000 métermázsra áll rendelkezésre. Ezt a mennyiséget a földművelésügyi miniszter vetőmagkiosztó útján haladéktalanul kiosztatja. A miniszter intenciója az, hogy ez a meny-

nyiség elsősorban azokra a vidékekre kerüljön, ahol a harcok miatt kevés őszli gabonát vetettek és most igen nagy a vetőmaghiány. A földművelésügyi kormány ily módon egykiszik elérni, hogy a visszaesett őszli kenyérgabona vetésterület már a folyó évben emelkedjék, vagyis, hogy az ország lakosságának kenyérgabona-ellátása szempontjából a jövő évben már nagyobb termésre számíthatassunk.

Feloszlátják az alsópatyi fogolytábor

A múlt nap Budapestre kétezer hadifogoly érkezett. A Sárvár melletti alsópatyi fogolytáborban az orosz katonai hatóságok az illetékes magyar hatóságok segítségével augusztus elején kezdtek meg az igazoltatásokat és aki nem volt tagja a német SS-nek, a Hunyadi páncélgránátos SS különmenynek és nem volt a nyilas párt tagja, azokat szabadon bocsátották. A táborban megfelelő volt az élelmezés és tisztálkodási lehetőség. Az útra is kétnapi élelmet kaptak.

Úton vannak a Mauthausen és Passau közötti terület-részről a magyar elhurcoltak

Béceből jelentik, hogy a szövetségesek közötti megállapodás alapján a szovjet csapatok szállítják meg a Mauthausen-Passau közötti területre, a Vörös Hadsereg parancsnoksága az újonnan ellenőrzése alá került terü-

letekről utnak indította az ottani táborokban levő magyar elhurcolt munkásokat, munkaszolgálatosokat, hadifoglyokat és deportáltakat. A linzfoglyokat és deportáltakat. A linzkörnyéki csoporttal együtt mintegy 20 ezerre tehető az uban levő száma.

Textilelősző irodákat állítanak fel

Budapest, aug. 17. MTI jelenti: A kereskedelemügyi miniszter a feketeipar megőrzésére és a textilárúknak a kereskedők között való arányos elosztására textilelősző irodát létesít. Az iroda működését Budapest V., Bajcsy Zsilinszky Endre u. 72. alatt megkezdte és az elsőfokú iparhatóságok által megadandó jegyzékek alapján állítja össze a textilárúk forgalombahozatalában résztvevő kereskedők névjegyzékét. A felek fogadása naponta 11—2-ig, szombaton 1 óráig történik.

A világbéke megőrzése érdekében ellenőrzés alá helyezik az atombombát

Az alsóház csütörtöki ülésén Attlee miniszterelnök kijelentette, hogy mind addig, míg a világra rászabadított bombák erőket nem helyezik ellenőrzés alá, meiód kísérlet minden tervezettség a jövőre néve. Az atomombát valamennyi nép érdekében ellenőrzés alá kell helyezni és nem szabad kinasználni egyetlen nép érdekében sem. A hadsereg lezerlését meggyorsítják, az újoképzést azonban folytatják. A következő hat hét alatt egymillió embert bocsátanak el a haderegből.

Vásárolunk
beszolgáltatásra kötelezett és szabad búzát és egyéb gabonát, különféle terményeket és magvakat minden mennyiségben legmagasabb áron.

Eladunk
Abavit higanyos csávázószert, szuperfoszfátot egyéb műtrágyát csere alapon is.
Magyar Mezőgazdák Szövetsége Hunyadi u. 13. udvarban.

FÉRFI-SZÖVET
bélésáru, vétel-eladás
VÁGÓ-RUHA
Széchenyi- és Piac-u. sarok

ARANY
beváltás
ENGEL ékszerésznél
Benyáts áruházban

A közellátási miniszter felhívása a gazdákhöz

Rónai Sándor közellátási miniszter a következő felhívást intézte a magyar gazdákhöz és az új földhözjuttatottakhoz:

— A demokratikus magyar kormány első intézkedése a földműves nép földhözjuttatása volt. Tudom, hogy minden magyar gazda lelkizve a jószág- és géphányt, sokszor emberfeletti erővel vett részt a termelési munkában. A termés betakarítása folyik és a németek háborújától kiraboltt, kifosztott ipari munkásság, a városok és a bányák dolgozói a magyar gazdaságotól várják a kenyeret. A gabonafélékre olyan természetesen beszállítás lett elrendelve,

amelynek teljesítése senki számára sem jelent megerőltető terhet. Felhívok minden magyar gazdát az új földbirtokokkal, hogy beszo- gáltatási kötelezettségének mindenki tegyen eleget, hogy ezzel is kifejezésre juttassa a szabad és demokratikus magyar társadalom terheiből való részvételét. Nyilvántartásba veszem a beszo- gáltatási kötelezettségüket pontosan teljesítők és iparcikkok juttatásával fogom őket jutalmazni. Aki beszo- gáltatási kötelezettségének nem tesz eleget, vagy azt elkésve teljesíti, az a nép ellensége és súlyosan fogom büntetni. (MTI)

Közelesen felállítják Debrecenben a hadifoglyokat fogadó bizottságot

Vizsgálat a Vöröskereszt kórház gazdasági ügyein

A Magyar Vöröskereszt debreceni helyiségében tegnap Musza Ferenc elnökelével pártközi ülés volt, melyen a politikai pártok képviselőin kívül megjelentek a Nemzeti Segély, a Demokratikus Nők Szövetsége, a VI. honvéde- rület és a Szakszervezetek megbizottjai is.

Musza Ferenc indítványára kimondta az értekező, hogy a Magyar Vöröskereszt debreceni szervezetét újjáalakítják és ebben az ügyben még a h.ó folyamán megtartják a tisztelt választó közgyűlést.

Kárpáti László dr. rendőrkapitány, aki a Kommunista Párt képviselőjében jelent meg az érte- kezőn, elmondta, hogy súlyos visszaélések nyomára jött a Ma- gyar Vöröskereszt hatvanutcai kórházával kapcsolatban. Közölte, hogy a kórház volt gondnok, Schwarcz Nánán ismeretlen helyre, a jelek szerint Románia

területére távozott, melyről nagy- arányú visszaélései nyomára jöt- tek volna. Kéri az ügy sürgős ki- vizsgálását.

Az értekező egyhangúan el- határozta, hogy a volt gondnok és öccse, valamint általában az egész kórház ügykezeléséért fele- lős személyek munkáját a legstí- gesebben vizsgálja. Ebben az ügyben öttagú bizottságot küld- dött ki az értekező.

Musza Ferenc ismertette a nép- jölét, illetve a belügyminiszter rendeletét, mely szerint a hadi- foglyok fogadására alakítandó bi- zottság felállítását a Vöröke- reszt feladatai közé sorolja.

Az értekező kimondta, hogy a bizottságot záros határidőn be- lül felállítja s abban tevékeny munkát fognak vállalni a pártok, szakszervezetek, valamint egyéb érdekelt testületek debreceni szer- vezetei.

Büntetés terhe mellett tilos a járásbírósi épületromjai közül bármit elvinni

Az utóbbi időben a közönség egyes rétegei a debreceni járás- bírósi épületromjai között levő iratok, okmányok, könyvek közül na- gyobb mennyiségűt visz el, sokan tűzölőnek használják fel az irato- kat, okmányokat és kilószámra viszik, hordják el, sőt gurúval összekötve is szállítanak el poros iratokat, jogi könyveket. Mások meg más elmozdítható tárgyat,

fát, faanyagot, ablakot, radiátort stb. visznek el.

Az igazságszolgáltatás vezetői most erősen és nyomatékosan figyelmeztetik a közönséget, hogy a járásbírósi romjai közül bármi- lyen irat, okmány, könyv, elmoz- dítható tárgy, faanyag stb. elszá- llítása büntetés terhe mellett tilos és azok ellen, akik ezt a tilalmat megszegik, büntető úton is eljár a hatóság.

Újabb házkutatás Baukovác Aliréd lakásán

Zsíröbödönök a szén között

A bünygi hatóságok tovább folytatják a vizsgálatot Bauko- vácz Aliréd világitási vállalati igazgató ügyében. Baukovác Al- iréd ellen azért indult meg a vizs- gálat és helyezte a vizsgálóbíró letartóztatásba úgy öt, mint a fele- ségét, mivel a lakásán számos idegen lakásból származó holmit, ruhát, fehéreneműt stb. találtak, azonkívül hatalmas mennyiségben gyógyszer. A debreceni törvény- szék vizsgálóbírája, dr Szarukán József ötödikökné újabb házkuta- tást tartott Baukovác Aliréd la-

kásán és ez újabb eredményeket hozott. Több szomszédos villa tu- lajdonosa ismert az egyes holmik- ban a sajátjára. Ezek között ke- resték nála a holmijaikat, de Bau- kovác egyes dolgokat visszaadva, azt állította, hogy más, tőlük eredő holmi már nincs nála. A nagymennyiségű gyógyszerre vo- nakozólag azt állítja Baukovác újabb vallomásaiban, hogy azt Arany Sándor gyógyszerész bizta- rá megőrzésére a múlt év október-ében. Arany nincs Debrecenben, így vallomást nem tehetett. Ki- hallgatták azonban Arany gyógy- szerészkiasszonyát, aki azonban arról a megbízásról nem tud sem- mit sem. A házkutatásnál a pincé- ben a nagymennyiségű szén között több nagy, zsírral tell ödönök is találtak és az egyik ödönökben a szomszédos lakó sajátjára ismert. Baukovác Aliréd és felesége most dr Nyíri László ügyvéd út- ján a letartóztatást elrendelő vizs- gálóbírói végzés ellen felfolyamo- dást jelentett be a törvényszék vádtanácsához s az dönt a további fogvatartás, vagy esetleges sza- badlábrahelyezés ügyében. Ettől függetlenül a vizsgálat tovább folyik.

Népellenes bűncselekmény miatt a rendőrség őrizetbe vette Dömsödy Imre főjegyzőt

A debreceni rendőrség politikai osztálya a népiügyszeg utasítá- sára nyomozást folytatott dr Döm- södy Imre városi főjegyző ellen felmerült népellenes bűncselekmény gyanújaival kapcsolatban. A észleléskörü nyomozás adatai alap- ján tegnap a rendőrség őrizetbe vette Dömsödy főjegyzőt, aki el- len a kihallgatott tanúk, főleg a gyanúsított alárendeltjei, terhelően vallottak.

Egyik kihallgatott tanu azt val- lotta, hogy mikor a SAS-os kato- nai behívókat kézbesítették, Döm- södy mindig éjszaka kézbesítette azt azzal a megjegyzéssel, hogy „ki kell ugratni a parasztot az ágyból”. Egy-egy kézbesítőnek 4000—5000 kézbesítést adott ki és aki panaszkodott, hogy nem bírja ezt a munkát, annak azt mondta,

hogy adja be irásban a panaszát s gondoskodik róla, hogy az illető 48 órán belül a fronton legyen. Hiva- tati alantassai kérelmét meg sem hallgatta, ha beléptek hozzá, fejét fel sem emelve mutatott az ajtóra és a hozzá betérjesszett ügyeket nem intézte el. A rendőrség politi- kai osztálya azt is megállapította, hogy Dömsödy főjegyző annakide- jén választmányi tagja volt az Imrédy-féle Magyar Élet Mozga- lomnak, az úgynevezett „csoda- szarvas” mozgalomnak és oda dr Nagy Imrének, a Hajdúföld észle- séges uszító cikkeiről ismert fő- szerkesztőjének ajánlására vették fel.

A rendőrség megkezdte Döm- södy főjegyző kihallgatását és egyidejűleg folynak az újabb tanu- kihallgatások is.

Hadifoglyok részére gyűjtött egy veszedelmes szélhámos

Önmaga felett itélkezett, felakasztotta magát

A debreceni rendőrség tanyai kapitánysága őrizetbevette Mag József mikesperei földművest, aki szélhámosok sorozatát követte el. Mag József vállalkozott arra, hogy egyik mikesperei gazda tehenét behajtsa Debrecenbe. Ut- közben összelalákozott a Bőször- ményi-úton egy balmazújvárosi gazdálkodóval és annak eladására kínálta, majd el is adta a más te- henét.

A nyomozás során kiderült, hogy más természetű szélhámosa- gok is terhelik Mag József lelki- ismeretét. Egyenruhában hamis gyűjtőivel a tanyák lakossága körében gyűjtést indított a hadi- foglyok részére. Nagyon összeget gyűjtött így össze és azt a saját céljaira fordította.

Debrecenben több olyan egyént felkeresett, akikről meg tudta, hogy hozzátartozójuk hadifogsá- ban van. Ezeknek előadta, hogy

nagyobb összeg segítségével ki tudja szabadítani az illetőt. Egyik helyen vállomása szerint 10.000 pengőt vett így fel. Másik helyen azonban rajavesztett vállalkozá- sán, detektívetek küldtek és a ve- szedelmes szélhámos rendőrkézre került.

A rendőrségen Fekete rendőr- fogalmazó megkezdte kihallgatá- sát. A folytatódó kihallgatása közben Mag József arra kérte a rendőrfogalmazót, hogy vezessék vissza a fogdába, hogy megebédel- hessen. Kérésére engedélyt kapott. Mag a fogdában megkapta ebéd- jét. Az ajtót rázárták. Az ellenör- zés során nem vett észre az őt semmi gyanúsat. Amikor azonban félely órákor fel akarták vezetni, kiderült, hogy a szélhámos önmaga felett itélkezett. Időközben zseb- kendőjével felakasztotta magát. Mire tetét észrevették, halott volt.

Ma este lesz a legnagyobb nyári bál Debrecenben

A Bika szálloda dísztermében és helyiségeiben már lázas munka folyik a városi kerélszet ál- tal rendelkezésre bocsájtott del- szaki növényekkel most díszíti fel a termetek ifjú Abel Aladár kertészművész. Szerelik a reflekt- torokat, melyek világosságá ká- rázatos fényvel borítja el a sze- replőket. Ma este tartja meg nagyszabású művészi műsorral egybekötött táncmulatságát gyer- mekvédelmi akciója javára a Nemzeti Segély és nem fér két- ség hozzá, hogy ez a mulatság a legnagyobb szabású nyári bál lesz Debrecenben.

A bál sikerét nemcsak a gaz- dag műsor és az utána következő hajnalig tartó, ezernyi ötle- tel tarkított táncmulatság biztosítja, hanem az, hogy az összes debre- ceni demokratikus pártok részt- vesznek a bál megrendezésében és a táncmulatságot megelőző mű- sorban szereplő művészek között is minden demokratikus párt képviselve van.

Az estély pontosan nyolc óra- kor kezdődik, a tíz számból álló műsor bevégezése után kerül sor a bálra, amelyen Debrecen ország- os viszonylatban is legjobb két zenekara, Magyar József népe- nekara és a híres Seres-jazz hű- zák a táncalávalót. Lesz ameri- kai sorsolás, táncverseny és ezer- nyi móka. Jegyek elővételben délután 5 óráig kaphatók.

Bartha Aladár lett a miskolci Máv. üzletvezetőség vezetője

A Magyar Államvasutak igazgató- sága Bartha Aladár, a debreceni vas- uti tisztviselő egyik ismert kiváló tag- ját műszaki főtanácsosná nevezte ki és a tanyleges vasuti szolgálatra vis- szabozta. Bartha Aladár főtanácsos a miskolci üzletvezetőség vezetője lett.

Bartha Aladár 1944. évi október hó 23-án az akkor elhagyott debreceni üzletvezetőség vezetője lett megbiz- va, majd a beszerzésnek be- fejeztével a miskolci üzletvezetőség élére került.

A háborus vasuti károk provizori- kus eltüntetésével és eleinte kevés sze- mélyzetel, megoldhatatlannak látező óriási feladatot kellett megoldania, hogy a szétrombolt pályákat, hidakat járhatóvá tegye, amit éjjel-nappali erőfeszítéssel és jóakaratu vasu- ti társadalommal sikeresen meg is oldott. Még mostan is előfordul, hogy naponta 18 órán át van szolgálatban.

Nem feledkezett meg teendői köze- pette, hogy vasutpolitikával irásban és előadásban ne foglalkozzon, sőt mi- több karcolatok irásával is törődött. „A Vasut Humora” címet fogja vi- selni a Sági Ernő Miklós nyugalmaz- tot főfelügyelő által kiadásra kerülő sok vasuti humor felölő gyűjte- mény, amelyben sok élmény, humoros formában lesz megörögzítve.

Már régebben a Pesti Naplóban is több cikk jelent meg tőle, majd ke- söbb a „Debreceni” is gyakran kö- zölte szellemes írásait. Legfeljebb- bbi című leírása a „Denfi munkatügyi pa- rlamentről”, amelyet a hivatal titkára annak idején több nyelvre lefordítta- tott a hivatal részére.

CSOKORAI színház

Szombaton, 1945 augusztus 18-án este 6 órákor

ÁRVÁCSKA

operett 3 felvonásban, előjátékkal.

Havancsák tánciskolája
Kossuth-u. 1. építő Munkások Ott- hona, Aug. 20-án Ünnepi össztánc d. u. 5 órákor, Uj táncotfolyam szept. 3-án, szept. 1-én jelmez- atáros bál reggelig.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1945 VIII. 18

Az újjáépítési miniszter segélyt nyújt a Nagytemplom helyreállítására

Az újjáépítési miniszter rende- letet adott ki, amely szerint a közmunkavállalás alaphól egyhá- zoknak, jótékony egyesületeknek és más közületek bombakár ál- tal sujtott épületeinek helyreál- lítására segélyt folyósít. A rende- let szerint az egyházak a templo- mok és iskolák kijavítására is igényelhetnek segítséget. A deb- receni református egyház köré- ben a rendelet megjelenése nagy örömet keltett, mert így mód van arra, hogy a Nagytemplom gyors restaurálásának útjából az anyagi eszközök hiányát képező aka- rdályok hátríthatók. Sok egyház- nál a következő tájékoztatást ad- ták lapunk munkatársának:

— A rendeletet nagyjelentősé- gűnek kell tartanunk abból a szempontból, hogy a háborús cselekmények folytán megrongált épületeink helyreállítását végre- hajthatjuk. Különösen fontos ez a műemlékek nyilvánított Nagytemplom szempontjából, melynek munkálatait gyorsab- ban be lehet fejezni. A rendelet- ben meghatározott segélyt igény- be fogja venni az egyház s ez irányú kérelmének előterjeszté- sét a kifizető határidőre, augusz- tus 25-ig meg is teszi. Az erre vonatkozó intézkedések már fo- lyamatba tétettek.

Üldözte az orosz rádió hallgatóját — népbírósiág elé kerül

A debreceni népiügyszeg most ké- szítette el a vádiratot Ládi József 38 éves mérlegkészítő debreceni Dobó- utca 10. szám alatti lakos ellen. Nép- ellenes bűncselekménnyel vádolják, mert 1944-ben az egyik trafikban meg fenyegette Molnár Imre lakatosmester Csapó-utca 25. szám alatti lakost, amiért az akkor az orosz rádiót hall- gatta és kiltatásba helyezte, hogy fel- jentse német Gestapónál. A vádirat szerint így akadályozta a fasiszta- ellenes hírvérést. Ládi ügyében szept- emberben lesz a népbírósiág eljárás. Ládi felesége ellen mási irányú nép- ellenes ügyben megszüntette az eljá- rás a népiügyszeg.

Felhívás

Alulírt takarékpénztár felhívja a részvényeseit, hogy az 1944. március 19-e óta, különösen a ha- dilesemények következtében meg- semmisült, vagy eltűnt, alulírt intézet által kibocsájtott részvé- nyek és egyéb értékpapírjaik mennyiségét és számait nála az 1945. augusztus 24-ig jelentseik be, hogy azok megsemmisítése iránti hivatalos eljárás a 4090— 1945. M. E. számú rendelet alap- ján megindítható legyen.

Balmazújváros, 1945 augusz- tus 16.

Balmazújvárosi Takarékpénz- tár Rt. igazgatósága.

Mindenemű fuvart vállalkozó vidékre, Pestre

Fuvarozó vállalat

Faostírta utca 41.

Ismét megnyitotta üzletét

Tóthfalussy Sándor

Piac-u. 46. Hangya átjáró retikülök, pénztárcák, női divatárak nagy választékban

Vagyonmentő, Bádogy-u. 1.

Dancing Széchenyi u. 1/b

MA 9-től BÁL REGGELIG

SOK MEGLÉPÉTES, GAZDAG SUP- FE, REMEK, HANGULATOS JAZZ

A NEMZETI SEGÉLY

f. hó 18-án, szombaton este 8 órákor tartandó műsoros báljának keretében „Világhírű artísták” bemutatató tartanak.

12 attrakció számból álló teljes műsorukkal

az ARANY BIKÁ-szállóban aug. 19-én, vasárnap délelőtt

11 órákor, délután 4 órákor. Aug. 20-án, hétfőn délután 4 órákor, este fél 3 órákor. Aug. 21-én, kedden este fél 8 órákor lépnek fel. Világműsor! Világsiker!

Olcsó helyárak!

Jegyek elővételben naponta reggel 9 órától az Arany Bika-szálló előcsarnokában váltha- tók. — Az előadásokat Seres jazz-zenekara kíséri.

Rádió, kerékpár, gramafon, varrógép javítás. Adás-vétel. Autogénhegesztés.

Horváth Tihamér műszerész

Deák Ferenc-utca 9.

S W I 1/2 6-kor

ÖSZTÁNC N G

Deák Ferenc u. 6.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomban. Tanácskozó 10 ó Székely Mihály, Kertész 9 ó Székely László, 11 ó dr. Farkas Ignác, 6 ó Kés Lajos Mester-u, templom 9 ó Berényi József, 4 ó Karla Odón, Kossuth-u, templom 10 ó Pálné Ferenc, 6 ó Birinyi János, Arpadterem 9 ó dr. Hegyaljai Károly, Kés Lajos, 5 ó dr. Hegyaljai Károly, Kés Lajos, 5 ó Kovács József, Nyilastelep 10 ó Sárosi Károly, Csapokerti templom 10 ó D. dr. Révész Imre, 3 ó dr. Sulyok Sándor, Keresztelői templom 10 ó Pál Antal, 3 ó Kovács József, Tűzaskertű áll. isk. 9 ó dr. Farkas István, Szűcskerti klinika ambulancia 11 ó Takács Béla, Egyetemi klinikák egész héten az Kőszegi Zoltán és Takács Béla, Auguszta Szanatórium negyed 10 ó Takács Béla, Vöröskereszt, Korház Kőszegi Zoltán és Takács Béla, Tűzaskertű gyűj. ház 9 ó Erdélyi Károly, Wolff-utca, orvosok 4 ó Pál Antal, Tanügyi istentiszteletek: Lukaháza 9 ó, Nagycseré 2 ó, Szata 1 ó Molnár Gyula, II. Percudó 9 ó, Ondód I. Kádárdió 11 ó, Bapolyt Árpád, Ebes 9 ó Molnár Gyula, I. Szepes II. 11 ó, Szepes I. 2 ó, Haluskai János, Hármashegy 11 ó Szabó Endre, Kossuth-utca 11 ó Nagy Sándor.

A Szent Anna-utca főpóháza templomban vasárnap este 8 órakor kezdődik a háromnapos szentmisei sorozat. Fel 10 órakor a nagyimásként mondja dr. Bannas László, péntek, Fredrik Béges, Gyula, László, Csandor, misék még 11 és 12 órakor. Liturgia délután 6 órakor, Homokkerti dr. Nagy Ernő, Szoboszló utca Somogyi Mihály, Hétfőn, Szent István napján délután vasárnap misereid, Fel 10 órakor Fredrik dr. Farkas László. A nyilastelepi templomban szentmisei sorozat fel 9 órakor indul a templom elől.

Evangelikus istentisztelet vasárnap délután 10 órakor az evangélikus templomban Miklós-u. 3. sz. alatt, Hétfőn augusztus 20-án délután 10 órakor tartható istentisztelet.

A Gionista Szövetség a heti kulturális programjának keretében vasárnap délután 6 órakor Rosenfeld Miklós tanár ad el „A székelyek útja” címmel a hitközvetítő tanácselőadást.

Óry István főispán Budapestre utazott, ahol a közéleti és ipariügyi minisztériumokkal folytat tárgyalást fontos városi ügyekben, majd részt vesz a Kisgazda Párt kongresszusán. A főispán előreláthatólag csak szerdán érkezik haza és akkor fogad újra.

Atholizmus. Az igazságügyi miniszter dr. Bernáth Zoltán felügyeleti járásbírói elnököt a berettyóújfalusi járásbírószékhez a lelkész minőségében áthelyezte.

Megkerült Hajdú vármegye két és fél vagonnyi elszállított irata. Egyik dunántúli községből szállította vissza Torma Kálmán állapán a fontos iratokat, amit a múlt év októberében szállítottak el.

A debreceni személyvonat Budapest Nyugati pu.-ról az eddigi 17 óra 55 perc helyett 20.20-kor indul és ide 7.20 helyett 7.45-kor érkezik.

Szülésznek a népbíróság előtt. A debreceni népbíróság aug. 25-én két hajdudorogi szülész, Orosz János 77 éves és Pülöp István 60 éves hajdudorogi lakosok népelőbírásában tartott tárgyalást. A vádirat szerint a két férfi feladása kapcsán ök végeztek a nőknél és a 16 éves aluli gyermekeknél a személynél, ügynevezett „helsz motozást” és ez alkalommal brutálisan, hatáskörüket és megbízatásukat túllépve jártak el.

A nagyerdői városi termálvízű folyó hó 19-én megnyílik. Fűrdési idő: reggel 7-től 12-ig és délután 2-től 6-ig. Fűrdési rend: vasárnap, hétfő, szerda, péntek férfiaknak, kedd, csütörtök, szombat nőknek. Fűrdő vezetősége.

A fasisztaszellemű könyvek eltávolítása ügyében dr. Révész Imre püspök érélyes felszólítást intézett az egyházkerületben lévő összes népliskolák és más tanintézetek igazgatóira, amelyekben a kormány által kibocsájtott rendeletre hivatkozással annak sürgős végrehajtására utasítja az iskolák vezetőit. Gondoskodni tartoznak az iskolák tanárai és tanítói arról is, hogy a tanulók a náluk lévő és megsemmisítendő minőségűt mindennemű fasiszta sajtóterméket és a használatba nem kerülő tankönyveket szolgáltassák be és összegyűjtik. Ugyanígy kell eljárni az iskolai könyvtárakban lévő antidemokratikus munkák kiselejtésére körül is.

Hajdúnánás volt polgármestere elhunyt. Dr. Péncs Mihály, Hajdúnánás volt polgármestere, egyházi főgondnok 59 éves korában elhunyt. Halála mély, nagy részvétet keltett.

Internálta a hajdúvármegyei rendőrség politikai osztálya Nagy György csendőrrörmestert, aki a gettóban kiméletlenül bánt az emberekkel s Debrecenben a téglagyárban a vagonokba szállítástól megvetlenkedett a deportáltakkal. — Ugyancsak internálták Magyar Gyula püspökjelölti leventeoktatási népelőbírás elnökségét.

Várható időjárás szombat estig: Gyenge szél, kevesebb felhő, a hőmérséklet kissé emelkedik.

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége feléves fennállásának alkalmából sajtófogadást rendezett, amelyen Tildy Zoltánné elnöknő beszámolt az elmúlt hat hónap eredményéről. Hangsúlyozta, hogy a Szövetség résztvevői az újjáépítési munkájában az első perctől kezdve és mind nagyobb s hasznos tömegeket toborzott körébe. A férfiakkal együtt akarunk harcolni a demokratikus Magyarországot — mondotta. — Egyforma javadalmaszást kívánunk egyforma munkáért, egyenlő jogról és kötelezettségekről beszélni. Ez után ismertette a Szövetség célkitűzéseit.

Befolyók a városi tisztviselők az újjáépítési munkát. A debreceni városi alkalmazottak pénteken folytatották az újjáépítési rohammunkát. Most a városi tisztviselők ama csoportja dolgozik, amely csütörtökön nem vett részt a munkában. A derékas, tevékeny munka során teljesen elhordták a vagyonba rakták a Részecske vezetés mellett végzik el a nagy munkát és a tisztviselők a kishatalnokokkal vállalták a feladatokat. — A debreceni törvényeségi fogház adatai. Dr. Benczúr Imre állam ügyész, a debreceni ügyészség elnöke, most készítette el a szokásos kimutatást a debreceni törvényeségi fogház elismült havi állapotáról. Majushon a foglalt létszáma volt 78 férfi, 12 nő, összesen 90. Ezek közül elítelt volt 17 férfi, 5 nő, fellebbezés alatt, vagy előzetes letartóztatásban 34 férfi, 5 nő, népnyelvésegi fogoly, előzetes letartóztatásban 24 férfi, 3 nő. Fizetelmét eset előfordult az önkéntes 1 esetben a raboknál 2 esetben. Júliusban nagyobb változás nem volt. Haláleset a fogházban a foglyak között nem fordult elő.

Gyászroval
* III. Csomor Istvánka 6 hónapos korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető II. b ravatalozó termébeől. Lakás: Teleki-u. 5. Dankó temetkezés.

Pártélet

A Független Kisgazda Párt központi irodájában minden nap 8-11 óra között gazdasági szaktanácsadó működik. A Párt felkéri gazda-tagjait, hogy bármilyen gazdasági természetű kérdéssel bizalommal forduljanak a pártirodához.

A Kisgazda Párt Ifjúsági Szervezetének vezetősége ma délután 4 órakor érkezik el.

A Független Kisgazda Párt elnöksége augusztus 20-ára országos nagyválasztmányt hívott egybe. Augusztus 19-én pedig a Paraszt Szövetség tart paraszti kongresszust a fővárosban. A debreceni és hajdúvármegyei párt-vezetők nagyválasztmányi tagjai ma reggel részben gépkocsin, részben vonattal elutaztak Budapestre. A nagyválasztmány tagjai között szerepel Óry István főispán és Szendrey Sándor h. polgármester is.

Népbíróság elé kerül Liszt Nándor

A Rádióval működő igazoló bizottság egyik legutóbb tartott ülésén a Népbíróság elé utalta dr. Liszt Nándort, a nyilas rendszer kiszolgálóját. Liszt Nándor annak idején évekig mint újságíró működött Debrecenben, majd a pesti Függetlenség-hez került. Később a Nemzeti Szinház főtitkára lett és a Rádió irodalmi osztályának vezetője. November folyamán a nyilasokkal elmenekült Budapestről, ahová csak a múlt hónapban tért vissza.

ÚJ TANCTANFOLYAM
kezdődik a RUCÁBAN,
Vigkedvő Mihály utca 67.
Minden csütörtök, szombat, vasárnap osztánc. Seres-jazz.

A Kereskedő Társulat közleményei

A Kereskedő Társulat ismételtén felhívja a kereskedők figyelmét, valamint a Kereskedő Társulat által fenntartott iskolák tanárait és tanulóit, hogy a folyó hó 19-i vasárnapi újjáépítési rohammunkára a társulat Piac-u. 8. szám alatti épületének udvarán reggel 10-7 órákig teljes számban pontosan jelenjenek meg.

Szakszervezeti ügyek

Felhívjuk a kereskedelmi alkalmi zottak szakszervezetének tagjait, hogy az újjáépítési munkán 19-én vasárnap reggel háromnegyed 7 órakor a Petőfi téren jelenjenek meg. Mindenki hozza magával a családtagjait is, mert akik vannak dolgozók, nem ügyes mástéle dolgozni. Aki részt vesz a munkán, írja fel nevét és lakcímét egy darab papírra, mert így lesz mindenki ellendörve. **Vszelőseg.**

Ipartestületi közlemények

A fertiszbó iparosok és családtagjaik a hó 19-én, vasárnap reggel 10 óra órákig gyűlekeznek az ipartestület hivatala előtt, honnan az újjáépítési munkára foglalkozni minden tag és családtag igazolványt fog kapni. Pontos megjelenést kér az Elnökség. **A létfogó szakszervezet és családtagjaik f. hó 19-én, vasárnap reggel 10 óra órákig gyűlekeznek az ipartestület hivatala előtt, honnan az újjáépítési munkára foglalkozni minden tag és családtag igazolványt fog kapni. Pontos megjelenést kér az Elnökség. **Figyelmét, hogy a hó 19-én, vasárnap reggel 10 óra órákig gyűlekeznek az ipartestület előtt 7 órakor gyűlekeznek. Elnökség.****

KERESKEDŐ MEG A NAGYTEMPLOMTI ADAKOZZ FELÉPÍTÉSÉRE!

LEVELÉZÉS — HAZASSÁG (1)
ZOMBORI Tivadarnak a nagyimásként van a kiadó hivatalában. 1
ALLASTKERESŐ NOK (2)
MAGANYOS urhoz intelligens asszony hávezetendő elmenne. Cim 2-1816
ALLAST NYER NŐ (4)
EGYES mindenest, aki főzni tud és hajlandó Pestre utazni, azonnal felvezzék. Szappanos-u. 3. Frimerné 4-764
FOZNI tudó-mindenest hozza a bonyólványát Budapestre azonnal felvezzék. — Veres-u. 6. 4-755
MEGBIZHATÓ mecsóné, talajtörési keresők, Szent Anna 42. Czeglédy 4-1870
ALLAST NYER FERFI (5)
JÓREPI segédekkel felvezz, szabni, varni tant Papp Modellezalon Szent Anna 12. III. e. 5-1707
JÓMUNKÁS cipészsegéd felvezz. Hatvan-u. 17 5-1850
JÓ cipész munkást azonnal felvezz Lipóci, Baross-utca 1. szám 5-1855
TANULÓNAK fiatal megbízható fiatal fiút felvezz Erdélyi Károly úrszék, ékezerkereskedő, Csapo 72. 5-1888
HAZÁSMESTERPAR felvezz. Csapo-u. 86. 5-1929
ASZTALOSTANULÓT hírezzel felvezzék, Erdélyi Fűrdő utca 5. 5-1940

ELADÓ INGOSÁG (11)
ELADÓ butorok, háló, ebéd lők, hennerek, fotelek, kom kintél szekrény, autogéizer, szék, asztalok, képek, fűz zonyok, falonak, ablakok, fűz zonyok, Vagyonmentő, Bádóc-utca 1. 11-841
ELADÓ egy darab erős paraszszék, Kigyó utca 27. 11-1797
30 KVADRÁT gyári fekete boxbort eladok. Széchenyi 94. Osgyáni 11-1916
REKAMÓ új, kombinált szekrény, hálósóba és egyéb butorok megbízásból eladó Csapo-u. 67 11-1906
ELADÓ kombinált szekrény interziás vitrin komóttal, Mesteké, ebéd Csapo-u. 7. 11-1890
HASZNÁLT sportkosci eladó 1500-ért. Rakocsy Jenő 7. III. em. 11-1880
ELADÓ előre, hátra varró szabógép. Kossuth 61 11-1875
DUPLA név agyterítő, asztalra kézimunka eladó. — Szent Anna 42. Czeglédy 11-1870
ELADÓ gyermekágy, modern szekrény, antik vitrin, függönykarnis, gazrész, Kálós kalyha, konyhabutor, kanadai róka, perzsaszőnyeg, virágállvány, vas mosóg. Dégentel tér 7 11-1858
HÁLÓSÓBA és zongora eladó Rakocsi-utca 34 11-1931

SPORT

Ujpest—Debrecen válogatott labdarugómeccs lesz vasárnap Debrecenben a DVSC Dicsézi utcai sporttelepen a sportnapokkal kapcsolatosan. A mérkőzés körülbelül 5 óra után kezdül. A mérkőzés előtt asztali teniszverseny, atlétikai verseny és kosárlabdameccs lesz, míg a labdarugó mérkőzés után ökölvívó mérkőzést rendeznek a sportcsarnokban. Az újpesti labdarugók legjobb együttesükkel jönnek Debrecenre. A válogatott Ujpest debreceni vendégszerzése a nagy érdeklődéssel tekint Debrecen sportarszádmá, ami érthető is, hiszen hosszú idő óta az Ujpest az első budapesti vezető labdarugó csapat, mely városunkban szerepel Debrecen válogatott Kics Ferenc szövetségi kapitány állítja össze s minden valószínűség szerint ez az együttes már jobb eredményt fog elérni, mint legutóbb.

A DVSC uszói sikeresen szerepeltek Nagyváradon az ott megrendült uszói versenyben, ahol az uszók eredményei a következők: 55 1/3 m gyermek gyors 1. Mohácsi DVSC 24.1. 2. Kultúrás DVSC 3. Nagy DVSC 33 1/3 gyermek mell 1. Miko Nyiregyháza 28 mp. 2. Nánási DVSC 3. Keszthelyi DVSC 33 1/3 gyermek háló 1-2 helyversenyben Mohácsi és Nánási DVSC 30 mp. 66 2/3 fű gyors 1. Miko Nyiregyháza 2. Keszthelyi DVSC 66 2/3 m fű mell 1. Molnár DVSC 1 p. 2. Kovács DVSC 1.04. 100 m illuszági gyors 1. Miko Nyiregyháza 1.16. 100 senior mell 1. Miko Nyiregyháza 1.59. 2. Kovács DVSC 1.40. 4x33 1/3 méteres gyors váltó 1. DVSC (Marinczer, Fuzsek, Palásti, Kics) 1:21. 2. Nyiregyháza. Vízilabdában Nyiregyháza csapata a tartalékos DVSC együttesével megérdemelt 5:0 arányú győzelmet aratott. Vasárnap a nagyerdei uszodában délután 3 órakor a gyárakban jelennek meg Debrecenben a DVSC uszói és vízilabdázói ellen.

A DKASE labdarugó szakosztályának vezetői az előző évi eredmények értékelését megvitették az Ujpesti Csáki Sándor, társelnök Herann Dező. Ugyeztető elnök Vadas Anpád, ifjúsági szervező Solyomosi Béla, intéző pedig Kelemen Ant.

„Barabás Miklós asztali teniszverseny” lesz vasárnap délután a DVSC sporttelepen a csarnokban. Nevezés díj nincs. Kérjük a résztvevőket, hogy vasárnap délután 2 óra a DVSC pályán pontosan jelenjenek meg.

Intéző Debrecen labdarugó válogatottjának alatti tagjai vasárnap délután 3 órakor a csarnokban megismerik a DVSC pályán Nagy Mihály, Heltó Csabai, Kispeter Szűcs, Osztróveczky Vinnyó, Orosz Gere Szabó II. Kádai Komlósy Szabó, Szilágyi Józsa, Turbóki, Sidi, Demény, Kics Ferenc szövetségi kapitány.

Nyiregyházi MADISZ-DMIE válogatott—DVSC ökölvívó mérkőzés lesz vasárnap délután a sportnapok kapcsán az Ujpest—Debrecen válogatott labdarugó mérkőzés után a DVSC sporttelepen a sportcsarnokban.

A nemzetközi rendőri sportverseny. Két a debreceni rendőrsportolók is szerepelnek.

Sidi István a DVSC játékos Budapestre utazott, hogy ott tárgyalásokat folytasson a Budapestre távozott Vinnyó és Turbóki ügyében, akik korábban, hogy a DVSC számára it. ták alá az igazolványukat.

A Ványóval és Turbókkal kötött MK 4/2 arányban győzött szombat helyen a Haladás ellen.

Szombati. A Debreceni Munkás Test. edző Egyesület f. hó 19-én este 8 órai kezdettel vasorával egybekötött, reggeliző tartó táncmulást rendezt. Kossuth-u. 1. sz. alatt a Vol. Ut. kaszinóban Zseng Serecs táncelőadás előadóknak öngyógyulást szolgáltat. Estélyen meg fog jelenni a sportnapokon Debrecenben tartózkodó Magyarországi bajnokcsapata, az Uj. pesti is.

A Sportnapok képesen a debreceni egyesületek a következő városokban szerepelnek: Püspökföldvárosban a Posta SE, Matészalkán és Nyírbróiban a MAV. Bocsák, Tiszvárfüreden a DKASE, Kisújszállásán a D. Madisz. Hajdúszoboszló az Ujpesti MTE-t látja vendégül.

A DVSC ökölvívó ma szombaton délután 3 órakor a gyárakban jelennek meg kivétel nélkül a vasárnapi mérkőzés mecbeszéle és fűrdő véget.

16 HOLD föld kiadó. Pal. lag 26. Érdeklődni Kassau. u. 60. 17-1900
HAT hold földet kiadó. Kétféle kertészeti célra. — Nyilastelep végén. Lakás 16 és egy fél telésszel. Árpád-utca 7 17-1896
ÖNDÖD Vérébülő 28 55 b föld hébe részben kiadó. Értekezni Nagyhégyen 17-1908

19 HOLD föld felebe kiadó Szerényi György hávezetől felvezzék. Veress László — Bellegelő 42. 17-1780

HAZ ÉS TELEK (9)
ADOMENTES új villa építésben eladó Érdeklődni délután 6-8 óra Lajos köz. ter 4. 9-1752
VAGYHIDNÁL 500 négy szögöl telek hatvanhárom eladó. Érdeklődni Széchenyi 94. Bussanál 9-1916
VÁROS szívében csemetes üzletes ház bombázott, rendezés alatt, új és lakások bérbeadó. Czeglédy, Szent Anna 42 9-1869
GYÜMÖLŐRÖS bombázott házál Nyilastelepén eladó címe: Lászkovics András Nyiregyháza, Vagy Adáms. 2. I. 7. 8-1874

INCATLANFORALMI IRODA (18)
TISZTÍVÉLŐ telepen sürgősen eladó. Termégyomló. csomag. egy szoba, italok koszájában álló 630 négyes tekekk. Ingatlaniroda. — Török Balint 19 18-1739

ELADÓ ALLATOK (10)
ELCSEBLENEM két 10 hónapos sertésen egy jöfélyes tehénhez vagy anyai értékű buzár. Tegzelet. Tegzelet-utca 79 10-1664
EGY hasas koca eladó. Kics József, Ebes 15 10-1765
TIZENHÖLCS hónapos koca hat hónapos szűlő hízására eladó. Nyilastelep. Halmás-utca 18 10-1799
EGY szűlő eladó. Arany János-u. 62. Kicsné 10-1910
HÁLÓ eladó. 80-85 kg-os sertés. Varga-u. 7 10-1884
KÉT darab 3 hónapos mangalica malacot tenéiert. nagy buzár, esetleg pénzért is eladó. Kereke 6 10-1882
EGY darab tenyésző 1 1/2 éves, eladó. Berek u. 6 10-1775
JÖFÉLYES tehén kisborjával és egy háromhónapos bikaborjú eladó. István-u. 23. 10-1851
EGY hat hónapos malac életért vagy pénzért eladó. Csillag 19. szám 10-1876
SERPENT. kocszot adok buzár. Csapo-u. 22. Kereszt-epület 10-1907
KISFIAS fogstehen eladó. Nyilastelep, Békeu. 28. 10-1894
EGY darab fiatal szűlő eladó. Árpádtér 15. 10-1933

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadóhely: 151. SZIGETHY GYULA főszerkesztő igazgató
Kiadja és nyomja a TISZTÁNTULI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓ RT.
Mozsák vezető: SZIGETHY KAROLY